

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

**NATIONAL
SENIOR CERTIFICATE**

KEREITI YA 11

PUDUNGWANA 2013

SESOTHO PUO YA LAPENG P3

MATSHWAO: 100

NAKO: 2½ Dihora

Pampiri ena e na le maqephe a 6.

DITAELO HO MOHLAHLOBUWA

1. Pampiri ena e arotswe DIKAROLO tse PEDI, e leng
KAROLO YA A: Moqoqo (50)
KAROLO YA B: Ditema tsa kgokahano tse telele (50)
2. Araba potso e le NNGWE karolong ya PELE feela.
3. Araba dipotso tse PEDI karolong ya B.
4. Qala potso e NNGWE le e NNGWE leqepheng le letjha, mme o sehe mola qetellong ya potso ka nngwe.
5. Etsa moralo wa ho ngola (ka ho iketsetsa mmapa wa monahano o bontshang tatellano ya mehopolo). Ha o qeta ho ngola, lekola botjha mosebetsi wa hao ho hlaola diphoso. Etsa moralo ditemeng tsohle. Sebedisa pensele ha o lokisa diphoso. O tla abelwa matshwao bakeng sa ho ela mehato ena hloko.
6. O eletswa ho sebedisa metsotso e 80 KAROLONG YA A, metsotso e 35 potsong ka nngwe KAROLONG YA B, mme e tla ba metsotso e 70 KAROLONG YA B ha e le kaofela.
7. Nomora dikarabo tsa hao jwalo feela ka ha dipotso di nomorilwe pampiring ya dipotso.
8. Ngola sehlooho se loketseng potso eo o e kgethileng, kapa sehlooho seo o iqapetseng sona meqoqong eo ho sa nehelanwang ka dihlooho ho yona.
9. Ngola ka mongolo o makgethe.

KAROLO YA A: MOQOQO**POTSO YA 1**

Kgetha sehlooho se le **SENG** mme o ngole moqoqo wa bolelele ba mantswe a 400 ho isa ho a 450. Hopola ho etsa moralo, mme o be o boele o lekole mosebetsi wa hao botjha ho hlaola diphoso.

- 1.1 Wena le baithutimmoho le wena le thibetse tshenyo e kgolo e ka beng e ile ya etsahala sekolong sa heno. Ngola moqoqo mme o phete seo le ileng la se etsa. Sehlooho sa moqoqo wa hao e be:

HO TSAMAYA O FADIMEHILE HO A THUSA KA MEHLA.

[50]

KAPA

- 1.2 Boha setshwantsho sena se ka tlase, ebe o ngola moqoqo o itshetlehile ka mohopolo wa sehlooho o hlahiswang (qholotswang) ke setshwantsho sena maikutlong a hao. Se lebale ho iketsetsa moralo. Iqapele sehlooho sa hao.

[E qotsitse ho Move 10 Phato 2012]

[50]

KAPA

- 1.3 Mokgatlo wa baithuti sekolong sa heno o nkile qeto ya ho kgetha modulasetulo e motjha, ka ha ya neng a kgethuwe ha a sebedisane mmoho le ba mokgatlo ka kakaretso. Wena o iketela ho ba nkgetheng ho tlatsa sekgeo seo. O tshepisa baithuti tse ntle tseo o ka ba etsetsang tsona. Ngola moqoqo mme sehlooho sa hao e be:

HA NKA KGETHWA HO BA MODULASETULO WA MOKGATLO WA BAITHUTI SEKOLONG.

[50]

KAPA

- 1.4 Batswadi malapeng ba theha mekgatlo ya ho bokella kapa ho atisa tjhelete ya bona, batho ba bang ba kadima tjhelete ena e nang le tswala e phahameng haholo. Ba qetella ba se ba hloleha ho lefa beng ba tjhelete eo, ba be ba nkelwe thepa ka mahahapa ba leka ho itefa/ipatala. Wena o bona sena e le tshita ebile e le tharollo setjhabeng ka ha batho ba leka bophelo. Ngola moqoqo oo ho ona o tshehetsang mahlakore ana ka bobedi. Sehlooho sa moqoqo wa hao e be:

PHEDISO YA MEKGATLO E KADIMANANG KA DITJHELETE.

[50]

KAPA

- 1.5 Le ne le qhanollotse le metswalle ya hao le robile monakedi lebopong la lewatle moo ho ikgathollwang teng. Hang ha lla mohala o o tsebisang ka koduwa e hlahileng lapeng. La sulafallwa, la phutha tsohle tsa lona la menahana le mehlala. Ngola moqoqo o hlalosang ka se etsahetseng. Sehlooho sa hao e be:

LEO E BILE LETSATSI LE BOSULA KA HO FETISISA.

[50]

KAPA

- 1.6 Baithutimmoho le wena ba tsohela batsamaisi ba sekolo matla, lebaka ke moaparo wa sekolo(unifomo) oo ba seng ba sa o batle. Wena le baithuti ba bang le tsietsing ka ha le ntse le o rata. Ngola moqoqo oo ho ona o tshehetsang ntlhakemo ya hao. Sehlooho sa moqoqo e be:

MOAPARO WA SEKOLO O BAPALA KAROLO YA BOHLOKWA HO BAITHUTI.

[50]

KAPA

- 1.7 Boha setshwantsho sena se ka tlase, e be o ngola moqoqo o itshetlehile ka mohopolo wa sehlooho o hlahiswang (qholotswang) ke setshwantsho sena maikutlong a hao. Se lebale ho iketsetsa moralo. Iqapele sehlooho sa hao.

[E qotsitswe ho Move 10 Phato 2012]

[50]

KAPA

- 1.8 Ha o le motho kapa ngwana ya mamelang dikeletso tse lokileng tsa batswadi le matijhere a hao ka dinako tsohle, o tla tswelella dinthong tsohle tseo o di lakatsang bophelong ba hao. Ngola moqoqo mme sehlooho sa ona e be:

SE TSHABE HO BA LE DITORO.

[50]

MATSHWAO OHLE A KAROLO ENA: 50

KAROLO YA B: DITEMA TSA KGOKAHANO TSE TELELE.**POTSO YA 2**

Kgetha mme o ngole ditema tse PEDI tsa bolelele ba mantswe a 200 ho isa ho a 220 (dikahare feela). Hopola ho etsa moralo, o boele o lekole mosebetsi wa hao botjha ho hlaola diphoso.

- 2.1 Lefapha la Thuto le tlile le leano la hore dikolo di fepe bana, sena ha se etsahale sekolong sa heno. Ngolla Lefapha LENGOLO le kope ho tseba mabaka a etsang sena.

[25]**KAPA**

- 2.2 Rakgadi wa hao o hlokahele, ke wena ya etsang ditlhophiso tsa lepatso. Lelapa le kopa wena ho ngola OBITJHUWARI ya mofu ka ha o ne o hodiswa ke rakgadi. Ngola obitjhuari eo ho ya ka taelo ya lelapa.

[25]**KAPA**

- 2.3 Sekolong sa heno ke mokete wa ho dumedisa mosuwehlooho eo e leng kgale a sebetsa. Jwale o se a beha meja fatshe, o ya phomolong. O kgethilwe jwalo ka sebui sa letsatsi se emelang baithuti. Ngola PUO eo o tla beng o fana ka yona tsatsing leo.

[25]**KAPA**

- 2.4 Dikgweding tse pedi tse fetileng ho bile le ditlaleho tsa ho hlokahele ha batho ka bongata mebileng ya motse wa heno. Taba ena e ile ya tshwenya Letona la Dipalwangwang haholo hoo le ileng la laela hore ho be le diphuputso tse etswang mabapi le maemo ana a ditaba. Ngolla Letona la tsa Dipalangwang TLALEHO/RAPOROTO, mme o mo tlalehele ka se bakang dikotsi tsena.

[25]**MATSHWO OHLE A KAROLO YA B: 50****MATSHWAO KAOFELA: 100**